

YTTRANDE
2025-08-07

Till:
Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
u.uh.remissvar@regeringskansliet.se

Nordic Ukraine Forums yttrande över Promemorian Bättre möjligheter till studiestöd för personer som tvingats lämna Ukraina (U2025/01519)

Sammanfattning

Nordic Ukraine Forum tillstyrker och välkomnar förslaget som en viktig förbättring för personer från Ukraina med skydd enligt massflyktsdirektivet. Förslaget stärker möjligheten till utbildning och integration, särskilt för gymnasieungdomar och unga vuxna som får bättre förutsättningar att etablera sig i Sverige eller återvända till ett framtida Ukraina. Nordic Ukraine Forum avstyrker dock den avgränsning om tolv månader som är del av förslaget.

Förslaget

Det ska införas en grundläggande rätt till studiehjälp och studiemedel för personer som omfattas av rådets genomförandebeslut och som har beviljats ett uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd. Den grundläggande rätten ska dock inte gälla under de första tolv månaderna av uppehållstillståndens sammanlagda giltighetstid.

Våra synpunkter

Förändringen att öppna upp möjligheterna till studiehjälp och studiemedel för ukrainare på flykt med stöd av massflyktsdirektivet är välkommen och angelägen. Många ukrainare som idag befinner sig i Sverige med stöd av massflyktsdirektivet har redan levt här under flera års tid och det är förstås omöjligt att sia om hur länge massflyktsdirektivet ska behöva vara aktiverat.

Att befinna sig i Sverige på flykt från rysslands anfallskrig mot Ukraina innebär för många att livet sätts på paus. Med tanke på tidsperspektivet är det angeläget med åtgärder som

främjar att ukrainare har möjligheter till utveckling inom såväl arbete och utbildning som livsföring i stort.

Särskilt välkommen är förändringen för gymnasieungdom och unga vuxna, vilka ges avsevärt mycket bättre förutsättningar att studera. För de som återvänder till Ukraina ger förändringen bättre förutsättningar att återintegreras. Ukraina kommer också att behöva utbildad arbetskraft i den omfattande återuppbyggnad som redan pågår mitt under brinnande krig, varför det är bra att ukrainare utvecklar kunskaper och färdigheter. För de som rotar sig i Sverige och vill fortsätta att bo i Sverige innebär förbättrade möjligheter till studier en starkare ställning också på svensk arbetsmarknad med bättre integrationsutfall.

Nordic Ukraine Forum avstyrker dock den avgränsning om tolv månader som är del av förslaget. Denna avgränsning kan antas vara särskilt problematisk för gymnasieungdomar och unga vuxna, vilka skulle särskilt gynnas av att snabbt få förbättrad tillgång till utbildning.

Slutligen vill vi understryka, att då förändringen är avsedd att träda i kraft från 1 januari 2026 är det viktigt att informationsinsatser kring förändringen påbörjas i god tid, så att ukrainare som påverkas av förändringen har möjlighet att ta de nya förutsättningarna i beaktande redan inför höstens ansökningsomgång till högre studier med studiestart efter årsskiftet.

Beslut om detta yttrande har fattats av Nordic Ukraine Forums styrelse.

För Nordic Ukraine Forum

Alina Zubkovych, ordförande

Nordic Ukraine Forum

Om Nordic Ukraine Forum

Vi strävar efter att skapa kommunikationsbroar mellan nordiska och ukrainska partner. Vi är övertygade om att sådana broar kommer att hjälpa Ukraina att skapa en mer transparent miljö inom näringslivet och politiken, och vi stöder därför starkt Ukrainas demokratiska utveckling och arbetar för att landet ska bli en framgångsrik demokratisk europeisk stat som är attraktiv för investeringar och ett nära samarbete med andra europeiska länder. Andra fokusområden för vår verksamhet är stark betoning på respekt för mänskliga rättigheter, hållbar utveckling samt begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Vi strävar därför efter att stärka banden med institutioner och individer som delar vår vision.

Vi medverkar i samhällsdebatten för att öka kunskapen om Ukraina och dess kultur samt lyfta upp aktuella frågor som rör det politiska, ekonomiska och det allmänna samhällsläget i Ukraina.

Vi bedriver verksamhet och projekt inom bland annat demokrati, mänskliga rättigheter, kultur, utbildning, näringsutveckling, hållbar utveckling och humanitärt stöd vilka involverar och representerar såväl Ukraina som ett eller flera länder inom Norden och Europa.

Vi samverkar med andra organisationer, myndigheter och företag som delar föreningens mål och synsätt.

Vi samlar in pengar från enskilda personer och organisationer för att stödja föreningens verksamhet och ändamål.

Kopia till: anders.borgstrom@regeringskansliet.se